

Volný pohyb služeb

Pojem služby (čl. 57 SFEU)

- samostatná výdělečná činnost (extenzivní výklad – i zdravotnická, vzdělávací)
- poskytovaná **za úplatu** (i nepřímou – zdravotnictví)
- nejde o pohyb zboží, osob ani kapitálu
- kdo je poskytovatelem a příjemcem
- dočasné nebo jednorázové poskytování

Druhy služeb

- **podle poskytovatele**
 - obchodní
 - řemeslné
 - lékařské
 - advokátní a jiné
- **podle obsahu**
 - dočasné nebo trvalé
 - opakující se nebo nepřetržité
- **podle příjemce**
 - adresné
 - neadresné

Právo usazování x volný pohyb služeb

- právo usazování = podnikání
- volný pohyb právnických osob
- zákaz diskriminace
- zákaz omezení také při zřizování zastoupení, poboček, dceřiných společností
- zahrnuje také přístup k samostatně výdělečným činnostem, jejich výkon
- zřizování a provozování podniků

Právo usazování

- většinou se jedná o pobočku, organizační složku společnosti se sídlem v jiném členském státě
- je-li založena dceřiná společnost, je to usazení (podnikání) = působí „doma“

Právo usazování x volný pohyb služeb - odlišení

- **odlišení služeb od práva usazování:**
- dočasné nebo jednorázové poskytování (přenos výkonu činnosti není trvalý)
- Rozh. GEBHARD 55/94
- existence infrastruktury nerozhodná (3/95 Reiseburo)
- přeshraniční element – kdo se přemísťuje (aktivní a pasivní stránka mobility):
 - poskytovatel
 - příjemce
 - služba samotná

Podnikání = trvalost služba = dočasnost

- Služba je poskytována dočasně, jednorázově nebo příležitostně
- včetně např. velkých stavebních zakázek
- soustavná (trvalá) činnost: podnikání (nikoli služba) – jiný právní režim
- holič - každý pátek v sousedním státě
- tesař – půl roku jednorázově na stavbě v sousedním státě

Zákaz diskriminace a omezení poskytování služeb

- obecně: nelze uplatňovat omezení, které by vedlo k zákazu činnosti poskytovatele usazeného v jiném státě, kde legálně poskytuje obdobné služby (např. požadavky na profesní kvalifikaci, složení finančních prostředků)
- zákaz diskriminace se týká i příjemců
 - např. turistické služby - vstupné
- dovolená omezení analogicky volnému pohybu osob, příp. zboží

Směrnice 2006/123 o službách na vnitřním trhu

- právo místa poskytování služby (země původu: strašák pro staré členy)
- odstranění určitých bariér
 - snadnější uznávání dokladů
 - jednotná kontaktní místa
- protekcionismus zůstává
- vysílání pracovníků: zaměstnavatel vyšle vlastní pracovníky na vlastní účet na základě smlouvy s příjemcem (zedníci)

Směrnice 2006/123 o službách na vnitřním trhu

- mírná vylepšení:
 - povolení k výkonu: zjednodušené předkládání dokumentů
 - jednotná kontaktní místa
 - žádost nevyřízena ve lhůtě: „tichý souhlas“
 - informace o poskytovateli služby příjemcům
 - ČR: implementace zákonem (prosinec 2009)

Směrnice - pokračování

- zákaz těchto požadavků na poskytovatele ze zahraničí:
 - povinnost být usazen
 - povinnost mít povolení, registraci, povinné členství v komoře apod.
 - bránění zřízení infrastruktury
 - dozor nad poskytovateli: ano

Zdravotnické služby

- zde se pohybuje spíše příjemce

Poskytování finančních služeb v EU

Úvod, geneze a kontext

Volný pohyb služeb

- Zpočátku služba definována jako typ činnosti, až posléze ESD rozlišil právní režim usazování x služby
- **Poskytování finančních služeb v režimu**
- **usazování** (podnikání) (trvale, systematicky)
- **pohybu služeb** (nárazově, jednorázově)

Pomalý vývoj v EHS/ES/EU

- společný trh vyžaduje dobře fungující finanční sektor
- EU (EHS): společný trh v oblasti činnosti finančních institucí
- **pomalý vývoj - rozdílnost struktur finančního sektoru, omezení pohybu kapitálu**
- **Náznaky počátky liberalizace bankovních služeb:**
- Až 1973 - směrnice o svobodě usazování a svobodě poskytovat služby pokud jde o činnost bank a finančních institucí

Postupné otevření trhu bankovních a pojišťovacích služeb

- obtížné – všude přísný regulační režim
- ochrana zájmů klientů a investorů
- předcházet neodpovědnému řízení těchto institucí (kolaps)
- udělovat oprávnění podnikat bylo výlučnou věcí každého státu
- zahraniční banka se musela přizpůsobit domácím podmínkám
- jak řešit:
 - vzájemné uznávání národních licencí (postupně částečně)
 - nadnárodní udělování licencí (ne)

Další vývoj liberalizace bankovních služeb – 70. a 80. léta

- **1977 - První bankovní směrnice** - obecné principy v podnikání a poskytování služeb - (přístup k činnosti úvěrových institucí a jejího výkonu) - jednotná definice bank a jejich poboček, sjednocení podmínek pro zahájení činnosti
- **1989 (účinnost 1993) - Druhá bankovní směrnice** - již pokročilá svoboda poskytování finančních služeb - stejný název jako první

Druhá bankovní směrnice podrobněji (poskytování finančních služeb mimo stát sídla banky)

- **1) Princip jednotné licence** (souhlas dozorčího orgánu v domovském státě) (= „evropský pas“)
- Pravidla pro zřízení dceřiné společnosti v jiné zemi jsou sjednocena: směrnice např. stanoví minimální hranici vlastního jmění ve výši 5 miliónů eur. Harmonizovány podmínky zřízení a provozování banky.
- Hostitelskému státu musí být také sdělena všechna jména akcionářů, kteří vlastní více než 10 % kapitálu. Toto opatření má za cíl posílit dozor nad bankovním trhem.
- **2) Princip dozoru orgány domovského členského státu** (dosud hostitelského) (v hostitelském státě dceřiná společnost nebo pobočka)

Výsledek: vzájemné uznávání splnění podmínek pro bankovní činnost

- princip vzájemného uznávání - podchycen ve druhé BS
- dnes: **jednotná bankovní licence**
(povolení působit jako banka se vztahuje i na působení v jiném členském státě)

Politiky EU - 1

1. Výlučná pravomoc EU

- a) měnová politika
- **b) politika hospodářské soutěže (vč. státních podpor a veřejných zakázek)**
- **c) obchodní politika (navenek)**

• 2. Nevýlučná pravomoc (koordinační politiky)

- **a) ochrana spotřebitele**
- b) sociální politika (pracovní právo, zaměstnanost)
- **c) daňová politika**
- d) průmyslová (podpora MSP, podpora výzkumu a vývoje)
- **e) policejní a justiční spolupráce**

Politiky EU - 2

- **3. Sektorové tradiční politiky v oblasti nevýlučné pravomoci (již od 1958)**
 - a) zemědělská politika
 - b) rybolovná politika (moře)
 - c) dopravní politika
- **4. "Územní" politiky**
 - a) regionální politika (soudržnost) ("evropské peníze")
 - ***b) zahraniční politika a obrana***
 - ***c) rozvojová spolupráce***